

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/187/2021
Identifikačné číslo spisu:	8720201450
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2021
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:8720201450.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore navrhovateľky Y. X., bývajúcej vo P., korešpondenčná adresa: I., zastúpenej JUDr. Ing. Marcelou Martinkovičovou, advokátkou, so sídlom v Poprade, Námestie sv. Egídia 95, proti odporcovi T. X., bývajúcemu v L., o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 9C/18/2020, o dovolaní odporcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 9. septembra 2020 sp. zn. 22Co/42/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Navrhovateľka má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ a „okresný súd“) uznesením z 19. mája 2020 č. k. 9C/18/2020-19 uložil odporcovi, aby nevstupoval do bytu č. X, ktorý sa nachádza na X. poschodí bytového domu, vchod X, ulica I., or. č. X, X, X, XX, súp. č. XXX, postaveného na pozemku s parc. č. 588, 589, 590, 591, na ulici I., v kat. úz. L., zapísanom na LV č. XXXX, vedenom Katastrálnym úradom v L., a to po dobu 90 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia, a zároveň navrhovateľke priznal voči odporcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti uznesenia samostatným uznesením. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že nariadil neodkladné opatrenie z dôvodu, aby zabránil prípadnému útoku manžela navrhovateľky na navrhovateľku, maloletého syna, dcéru navrhovateľky, ktorý je (vzhľadom na navrhovateľkou opísané doterajšie správanie sa jej manžela - odporcu) možné očakávať. V tejto súvislosti uviedol, že právo na ochranu života a zdravia, ktoré je násilníkom ohrozované, má absolútnu povahu, pričom je silnejšie aj ako vlastnícke (spoluvlastnícke) právo násilníka, či ako právo na obydlie. Dodal, že trvanie tohto zákazu je navyše obmedzené na dobu 90 dní podľa návrhu navrhovateľky.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“ a „krajský súd“) uznesením z 9. septembra 2020 sp. zn. 22Co/42/2020 odmietol odvolanie a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie limitoval dobu trvania nariadeného neodkladného

opatrenia, a to po dobu 90 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia. Napadnuté uznesenie bolo doručené navrhovateľke 19. mája 2020 a odporcovi 19. mája 2020. Súdom určená lehota trvania nariadeného neodkladného opatrenia uplynula 20. augusta 2020. Dňa 9. septembra 2020 bola predložená prejednávacia vec odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní. Uplynutím lehoty 90 dní odo dňa doručenia napadnutého uznesenia stranám sporu uplynula doba trvania nariadeného neodkladného opatrenia, ktoré tak v zmysle ustanovenia § 333 CSP zaniklo. Odvolací súd poukázal na to, že aj v civilnom práve procesnom sa môžu vyskytnúť situácie, keď text zákona nedáva jasnú alebo jednoznačnú odpoveď na konkrétnu procesnú situáciu. Rovnako aj v prejednávanej veci platný a účinný Civilný sporový poriadok nedáva odpoveď, ako má odvolací súd postupovať a rozhodnúť v prípade, ak v odvolacom konaní uplynie doba trvania nariadeného neodkladného opatrenia a uznesenie o nariadenom neodkladnom opatrení zanikne. Občiansky súdny poriadok účinný do 30. júna 2016 v ustanovení § 218 ods. 1 písm. e/ stanovoval, že odvolací súd odmietne odvolanie, ak rozhodnutie napadnuté odvolaním zaniklo inak. Podľa komentára k Občianskemu súdnemu poriadku rozhodnutie môže zaniknúť aj inak, predovšetkým ak stratí účinnosť, alebo ak sú účinky jeho výroku obmedzené lehotou ustanovenou priamo vo výroku napadnutého rozhodnutia (typicky pri predbežných opatreniach). V takých prípadoch je odvolanie bezpredmetné a rozhodnutie odvolacieho súdu by bolo iba akademické, bez praktického významu pre pomery účastníkov konania. Odvolací súd sa preto inšpiroval bývalým ustanovením § 218 ods. 1 písm. e/ Občianskeho súdného poriadku a vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti aplikoval čl. 4 Základných zásad CSP a analogicky odmietol odvolanie odporcu z dôvodu, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zaniklo uplynutím doby, na ktorú bolo nariadené. Odmietnutie odvolania bráni tomu, aby sa odvolací súd zaoberal dôvodmi podaného odvolania, a aby skúmal vecnú stránku napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a jemu predchádzajúce konanie. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 257 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Odvolací súd považoval za dôvody hodné osobitného zreteľa okolnosti konkrétneho prípadu, keď k odmietnutiu odvolania odporcu došlo z dôvodu zániku nariadeného neodkladného opatrenia uplynutím doby jeho trvania na základe aplikácie čl. 4 Základných zásad CSP a nie zavinením odporcu.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal odporca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

3.1. Dovolateľ k dovolaciemu dôvodu § 421 ods. 1 písm. b/ CSP uviedol, že právna otázka spočíva v posúdení „možnosti odvolacieho súdu odmietnuť riadne a včasne podané odvolanie v prípadoch, kedy odvolaním napádané rozhodnutie bolo časovo obmedzené, pričom na rozhodnutie o odvolaní sa uvedené rozhodnutie dostalo na prejednanie odvolaciemu súdu až po uplynutí času, na ktoré bolo uvedené rozhodnutie (spravidla neodkladné opatrenie) predložené.“ Rovnako tak právna otázka spočíva v posúdení, „či môže odvolací súd odmietnuť odvolanie aj z dôvodu, že odvolaním napádané rozhodnutie „zaniklo iným spôsobom“, (teda z dôvodu, že časový rámec, ktorým bolo odvolaním napádané rozhodnutie ohraničené uplynul), pričom platná právna úprava prezentovaná predovšetkým ustanovením § 386 CSP takýto dôvod na odmietnutie odvolania nepozná.“ Zároveň dovolateľ poukázal na ďalšiu právnu otázku, ktorá doposiaľ nebola dovolacím súdom riešená a to ten, „či môže odvolací súd založiť svoje rozhodnutie o odmietnutí riadne a včasne podanom odvolaní použitím analógie s poukazom na obsolentnú právnu úpravu ustanovenia § 218 ods. 1 písm. e/ O. s. p.“ Dovolateľ má za to, že vyriešenie týchto právnych otázok, ktoré neboli dovolacím súdom doposiaľ vyriešené, je podstatou uvedeného sporu a vytýkaného nesprávneho postupu a právneho posúdenia odvolacieho súdu.

3.2. Dovolateľ ďalej namietal aj nesprávny procesný postup odvolacieho súdu. Dovolateľ poukázal na skutočnosť, že ustanovenie § 386 CSP nepozná dovolacím súdom uplatnený dôvod na odmietnutie odvolania. Ak takéhoto ustanovenia niet, nemôže sa súd postaviť do role zákonodarcu a svojvoľne kreovať právnu normu, resp. určitý právno- legislatívny stav, ktorý nemá oporu v zákone. Uvedenú nemožnosť o to viac podčiarkuje využitie právnej normy, ktorá bola nahradená novou, a ktorou je súd pri rozhodovaní viazaný. Tu dovolateľ poukazuje na dôvodovú správu k CSP, a to k ustanoveniu § 379 (toho času § 386). V zmysle dôvodovej správy, ak by zákonodarca mal v úmysle do dikcie tohto ustanovenia CSP zakomponovať aj odmietnutie pre iný spôsob zániku uznesenia odvolaním napádaného, tak by tak zákonodarca učinil. Súd tak nemá legitímne možnosti na to, aby suploval zákonodarcu v intenciách toho, čo tento zamýšľal alebo nezamýšľal pri kreovaní právnych noriem. Rovnako tak v zmysle tohto výkladu z dôvodovej správy vyplýva, že odmietnutím odvolania v zmysle ustanovenia § 379

(resp. § 386) nie je meritórnym rozhodnutím, ale len vyhodnotením tzv. podmienok prípustnosti. Samotný odvolací súd konštatoval, že neexistuje podmienka v zmysle ustanovenia § 386 na odmietnutie odvolania. Odvolací súd tak vôbec neskúmal námietky, ktoré dovolateľ v odvolaní koncipoval, a ktoré smerovali predovšetkým k nepreukázaniu dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia a na zneužitie práva. Ak by súd hodnotil meritórne podané odvolanie, nemohli by sme hovoriť o výsledku tohto posúdenia ako o výlučne „akademickom“ alebo „pre účastníkov bezpredmetnom“ práve naopak, konajúci súd prvej inštancie by bol viazaný názorom odvolacieho súdu vo vzťahu k hodnotiacim aspektom dôvodnosti predmetného neodkladného opatrenia a tieto by bol povinný riadne preskúmať aj pri opätovnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z tých istých dôvodov na základe úplne zhodných skutkových tvrdení navrhovateľky. Zároveň má dovolateľ za to, že z dôvodu, že o podanom odvolaní nebolo náležite rozhodnuté, toto nadobudlo právoplatnosť, čo spôsobilo, že na uvedené rozhodnutie je potrebné nazeráť ako na vecne a právne správne, avšak toto napriek riadne a včas podanému odvolaniu neprešlo absolútne žiadnym hodnotením jeho správnosti zo strany odvolacieho súdu. Uviedol, že nemožno prisvedčiť v tomto smere argumentácii odvolacieho súdu o tom, že v takých prípadoch je odvolanie bezpredmetné a rozhodnutie odvolacieho súdu by bolo iba akademické, bez praktického významu pre pomery účastníkov konania, nakoľko aj rozhodovanie po lehote platnosti má význam vo vzťahu k rozhodnutiu o náhrade trov konania, voči ktorému rovnako smerovalo odvolanie dovolateľa. Odvolanie dovolateľ podal voči všetkým výrokom dovolaním napádaného rozhodnutia aj voči výroku II., ktorým súdom prvej inštancie bol priznaný nárok na náhradu trov konania. Odvolanie dovolateľ podal riadne a včas a pri potrebe zachovania jeho práva vyjadrovať sa ku všetkým vykonávaným dôkazom sa mal odvolací súd jeho námietkami zaoberať a meritórne rozhodnúť, a to aj napriek tomu, že lehota trvania neodkladného opatrenia uplynula. Argumentáciu odvolacieho súdu o aplikácii analógie právnych predpisov považuje dovolateľ za arbitrárnu a nedostačujúcu, nakoľko vzhľadom k zložitosti danej problematiky je táto argumentácia nedostatočná. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, dochádza nielen k tomu, že uznesenie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Na záver dovolateľ navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a zaviazal navrhovateľku k náhrade trov odporcu dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Navrhovateľka vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že odvolací súd postupoval procesne správne, správne právne vec posúdil a na tom základe vydal vecne správne rozhodnutie. Zároveň má za to, že dovolanie odporcu nie je prípustné. Čo sa týka tvrdenia odporcu, že vo svojom odvolaní voči neodkladnému opatreniu zákazu vstupu do bytu náležite verifikoval svoje tvrdenia o tom, že nie sú dané dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia, k uvedenému uvádza, že všetky jeho tvrdenia sú nepravdivé a zavádzajúce. Navrhovateľka navrhla, aby odvolací súd dovolanie odporcu odmietol ako neprípustné a odporcu zaviazal k náhrade trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Dovolateľ vo svojej replike na vyjadrenie navrhovateľky zotrval na svojich tvrdeniach uvedených v dovolaní a uviedol, že v danom konaní o nariadení neodkladného opatrenia o uložení zákazu nevstupovať do bytu neboli splnené zákonné podmienky pre vydanie neodkladného opatrenia, navrhovateľka v konaní neosvedčila dôvodné podozrenie z násilia na nej a jej blízkych.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo ako „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP) a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie nie je dôvodné.

7. V zmysle § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

9. Dovolateľ poukázal na to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné.

10. V súvislosti s námietkou dovolateľa o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné poukázať na to, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

11. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

12. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s § 387 ods. 1 a 2 CSP. Z rozhodnutia odvolacieho súdu sú zrejmé úvahy odvolacieho súdu, ktoré ho viedli k odmietnutiu odvolania odporcu voči uzneseniu súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa inšpiroval bývalým ustanovením § 218 ods. 1 písm. e/ Občianskeho súdneho poriadku a aplikoval čl. 4 Základných zásad CSP a analogicky odmietol odvolanie odporcu z dôvodu, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zaniklo uplynutím doby, na ktorú bolo nariadené (§ 333 CSP). Kvôli uvedenému sa preto nezaoberal dôvodmi podaného odvolania a neskúmal vecnú stránku napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a jemu predchádzajúce konanie. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil. Odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie, nemožno považovať za neodôvodnený. Podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že sudy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľa. Odporca tak neopodstatnene namieta existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

13. Dovolateľ ďalej namietal v rámci ustanovenia § 420 písm. f/ CSP postup odvolacieho súdu, ktorý odmietol riadne a včas podané odvolanie použitím analógie s poukazom na ustanovenie § 218 ods. 1 písm. e/ O. s. p. Odvolací súd tak vôbec neskúmal námietky, ktoré dovolateľ v odvolaní koncipoval.

14. Podľa článku 4 ods. 1, 2 Základných princípov CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol

sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

15. Súd prvej inštalácie uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil odporcovi, aby nevstupoval do bytu č. X, ktorý sa nachádza na X. poschodí bytového domu, vchod X, ulica I., or. č. X, X, X, XX, súp. č. XXX, postaveného na pozemku s parc. č. 588, 589, 590, 591, na ulici I., v kat. úz. L., zapísanom na LV č. XXXX, vedenom Katastrálnym úradom v L., a to po dobu 90 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia obmedzil jeho trvanie (§ 330 ods. 1 CSP). Napadnuté uznesenie bolo doručené navrhovateľke 19. mája 2020 a odporcovi 19. mája 2020. Súdom určená doba trvania nariadeného neodkladného opatrenia uplynula 17. augusta 2019 (odvolací súd nesprávne uviedol 20. augusta 2019). Dňa 9. septembra 2020 bola prejednávaná vec predložená odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní.

16. K samotnému zániku neodkladného opatrenia môže dôjsť iba v prípade uplynutia času, na ktorý bolo nariadené; to je z povahy veci podmienené predchádzajúcim rozhodnutím súdu o tom, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas, resp. účelom neodkladného opatrenia bude dočasná úprava pomerov v presne vymedzenom časovom období. Pre každé časovo obmedzené neodkladné opatrenie platí, že uplynutím stanoveného času bez ďalšieho zaniká ex lege, pokiaľ už skôr nedošlo k jeho zrušeniu. O zániku neodkladného opatrenia sa nevydáva osobitné rozhodnutie; zánik jeho účinkov sa viaže na objektívnu právnu skutočnosť, ktorou je uplynutie času.

17. Účelom odvolacieho konania je v zásade preskúmať vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, a tak ustáliť právny vzťah medzi stranami konečným rozhodnutím odvolacieho súdu. V prípade zaniknutého neodkladného opatrenia takýto prieskum neprichádza do úvahy, pretože predmet odvolacieho konania odpadol. Na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktoré zaniklo uplynutím času, nemožno priamo aplikovať ustanovenie § 386 CSP o odmietnutí odvolania podaného oneskorene, podaného neoprávnenou osobou, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné alebo ktoré nemá náležitosti podľa § 363 CSP. Civilný sporový poriadok tak výslovne neupravuje spôsob rozhodovania o odvolaní proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré zaniklo uplynutím času, na ktoré bolo nariadené, o podanom odvolaní je však potrebné rozhodnúť.

18. Procesný kódex dáva v citovaných základných princípoch súdu možnosť v prípade, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia zákona (CSP), ani podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci, aby ju rozhodol podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon (CSP). Aj najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3 Sžf 41/2008 uvádza: „V prípade, keď sa pri riešení určitého prípadu nenájde ani podobná právna norma, postupuje orgán aplikácie práva podľa právneho poriadku ako celku, podľa všeobecných princíпов, ktoré platia pre celý systém platného práva, prípadne podľa princíпов daného alebo príbuzného odvetvia práva. Prihliada pritom na zmysel, či účel zákona, na jeho ducha.“ A rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 317/09 konštatuje: „V prípadoch medzery zákona, ak sú dané podmienky pre dotváranie práva súdom, je súd k dotváraniu práva nielen oprávnený, vychádzajúc z princípu rovnosti, dokonca povinný. Inštitút analógie je tak legitímnou metódou aplikácie práva a využíva sa v prípadoch, ak určitý spoločenský vzťah nie je upravený konkrétnym ustanovením príslušného zákona, resp. iného právneho predpisu (analogia legis), resp. ak existuje spoločenský vzťah, na ktorý nepamätá právna norma, ktorá by ho regulovala (analogia iuris).“

19. S prihliadnutím na uvedené, keďže došlo k zániku odvolaním napadnutého rozhodnutia (právne už neexistujúce) a vzhľadom na skutočnosť, že ustanovenia Civilného sporového poriadku danú procesnú situáciu neriešia, odvolací súd správne v preskúmvanej veci využil možnosť upravenú v čl. 4 Základných princíпов tohto procesného kódexu. Je totižto dôvodné v prípade, ak sa právna vec nedá

prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona (CSP), posúdiť ju podľa tohto ustanovenia alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec, čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci, a v prípade ak takého ustanovenia niet, aby súd právnu vec prejednal a rozhodol podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon. Pretože na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktoré zaniklo uplynutím času, nemožno priamo aplikovať ustanovenie § 386 CSP, odvolací súd správne v záujme rozumného usporiadania procesných vzťahov vychádzal z možnosti spravodlivo a racionálne dotvoriť normu na tento konkrétny prípad, keď pritom vychádzal aj zo skôr platnej a účinnej procesnoprávnej úpravy (ustanovenie § 218 ods. 1 písm. e/ O. s. p.), a na základe uvedeného v zmysle článku 4 ods. 1, 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku odvolanie odporcu odmietol.

20. Dovolací súd k uvedenému poukazuje na to, že v danej veci rozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „ústavný súd“) uznesením sp. zn. II. ÚS 14/2021 z 21. januára 2021, kde konštatoval, že ústavnú sťažnosť (ktorú v tomto konaní podal odporca) voči postupu Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 22Co/42/2020 jeho uznesením z 9. septembra 2020 odmieta ako zjavne neopodstatnenú. Odporca ako sťažovateľ považoval aplikáciu analógie práva krajským súdom za nesprávnu a porušujúcu jeho práva zakotvené v čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ústavný súd v uvedenom rozhodnutí uviedol, že „treba argumentáciu krajského súdu opierajúcu sa o čl. 4 ods. 1 a 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku v spojení s ustanovením § 218 ods. 1 písm. e/ skôr platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku považovať za dostatočnú a presvedčivú, a to najmä s poukazom na zásadné závery krajského súdu uvedené v odseku 16 opierajúce sa o odbornú literatúru, ale aj o judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, resp. ústavného súdu. Ústavný súd osobitne zdôrazňuje, že podľa § 333 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené. Táto okolnosť výrazným spôsobom posilňuje argumentáciu krajského súdu, podľa ktorej neprichádza do úvahy preskúmať v odvolacom konaní zaniknuté (právne už neexistujúce) uznesenie.“

21. Z uvedeného rozhodnutia ústavného súdu v tomto konaní je preto jednoznačne zrejmé, že odvolací súd postupoval správne, keď konštatoval, že k odmietnutiu odvolania odporcu došlo z dôvodu zániku nariadeného neodkladného opatrenia uplynutím doby jeho trvania na základe aplikácie čl. 4 Základných princípov CSP.

22. Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie odporcu nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, a preto ho podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol.

23. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodil aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Z dovolania jednoznačne vyplýva, že dovolaním napadol uznesenie odvolacieho súdu o nariadení neodkladného opatrenia.

24. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

25. V zmysle ustanovenia § 421 ods. 2 CSP dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa ustanovenia § 357 písm. a/ až n/ CSP. Tieto rozhodnutia sú vylúčené z dovolacieho prieskumu (§ 357 písm. d/ CSP).

26. Podľa § 357 písm. d/ Civilného sporového poriadku odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

27. Dovolací súd nezistil naplnenie podmienok prípustnosti dovolania ani podľa § 421 CSP. Predmetom dovolacieho prieskumu je uznesenie odvolacieho súdu, ktorým rozhodoval o odvolaní proti uzneseniu

súdu prvej inšancie o nariadení neodkladného opatrenia, teda o uznesení spadajúcom pod prípad uvedený v § 357 písm. d/ CSP. Dovolanie proti takému uzneseniu podľa ustanovenia § 421 ods. 2 CSP nie je prípustné.

28. Dovolací súd v zmysle vyššie uvedeného dovolanie odporcu aj v tejto časti podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné odmietol.

29. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.